

Dacă public nu e...

Înghesuind în două zile nu mai puțin de cinci spectacole de calibru greu (un al șaselea, studentesc, nefăcând nici el notă discordantă, căci era după **Întâmplările din subterană** ale lui Dostoievski), Naționalul ieșean ne-a oferit, până la un punct poate chiar fără să vrea, o imagine concludentă, fidelă, bazată pe o multitudine de argumente, a stării de fapt pe care o traversează la acest sfârșit de stagiune. Cea mai dureroasă problemă o constituie absența publicului din sala de spectacol. Avem în vedere marea și splendidă sală a Naționalului ieșean, foarte golașă de data asta. Dar avem în vedere și sala mică, Studio, ca soluție de escarnotare a problemei cu pricina, mai ales atunci când piesa și viziunea regizorală se sufocă pur și simplu într-un spațiu devenit ca o cutie de conserve, doar în speranța reunirii câtorva zeci de spectatori, pe bănci puține,

Foster în regia Irinei Popescu-Boieru, **Gâlcevile din Chioggia** în regia lui Alexandru Dabija, **Ultima bandă** de S. Beckett și **Strigoii** de H. Ibsen, ambele în regia lui Ovidiu Lazăr – precizând din capul locului că, din motive independente de voința mea, n-am putut vedea primul spectacol, asupra căruia nu mă voi pronunța, deci, în nici un fel. Din relatările colegilor de breaslă, căci – prin Secția română a A.I.C.T. – am fost mai mulți cronicari la această “microstagiune”, considerațiile despre relația cu publicul n-au fost contrazise nici la această reprezentație, spectatorii fiind departe de a da năvală. Și asta nu numai sâmbătă dimineața la 10, când s-a jucat **Visul unei nopți de vară**, ci și sâmbătă după-masă la ora 18, când s-a jucat **Elisabeta I**, duminică dimineața la 10, când au fost programate **Gâlcevile**, la 17, când

bile, vădind un “solid profesionalism” etc., etc., etc. Adevărul e că nici unul n-a strălucit, nici măcar **Gâlcevile din Chioggia** în regia lui Alexandru Dabija, dar n-am mai asistat nici la aberații catastrofale, ca altădată, nici la mostre de vulgaritate crasă, cel puțin în cele patru spectacole văzute de mine, în care n-a apărut semnătura regizorală a lui Ion Sapdaru. Și-acum, succint, să le luăm pe rând.

Elisabeta I de Paul Foster marchează o revenire a Irinei Popescu-Boieru la regia măcar coerentă și distribuțiile relativ adecvate, în ansamblul lor, chiar dacă goana după efecte teatrale persistă, cu rezultate nu întotdeauna productive (vezi sângeria Noapte a Sfântului Bartolomeu, diversele socluri de unde se dă replica etc.). Excelente sunt de astă dată costumele de epocă create de scenografa Rodica Arghir. Evoluții notabile, bine argumentate și împlinite artistic, au Mihaela Arsenescu-Werner, în Actrița care joacă rolul Elisabeta I, Emil Coșeru, în Lazarus Tucker (mai puțin în Lordul Burghley), Adi Carăuleanu, în Conte de Leicester. Sunt pe drumul cel bun, căpătând siguranță și precizie în execuție, Catinca Tudose (în special în compunerea rolului Regina) și Petronela Grigorescu (în Vrăjitoarea Pata Sola). Decorative, aparițiile lui Adrian Păduraru în “Filip al II-lea” și Constantin Avădanei în Nostradamus, Marele Inchizitor și Papa Pius. Dezamăgitori, Constantin Pușcașu în “Francis Bacon” și Daniel Busuioc, în cele cinci rolșoare în care apare, forțându-le de fiecare dată hazul. Dincolo de momentele

Constantin Popa în *Ultima bandă* de S. Beckett



rămase și acelea neocupate în totalitate.

Să enumerăm mai întâi imbatabilele titluri ale microstagiunii – **Visul unei nopți de vară** de Shakespeare în regia lui Ion Sapdaru, **Elisabeta I** de Paul

s-a jucat **Ultima bandă**, ca și la 19, când am urmărit **Strigoii** de Ibsen, hai să zic, cu vreo sută de oameni în sală, dintre care vreo zece erau “ai noștri”.

Cum au fost cele patru spectacole? Călduțe, posibile, onora-



Sergiu Tudose și Liviu Manoliu în *Gâlcevile din Chioggia*

izbutite sau mai puțin izbutite ale acestui spectacol, nu lipsit de fantezie dar cu deficiențe de ritm, e greu să înțelegi până la urmă de ce regizoarea a ținut să monteze această piesă și nu alta. Eventual, una a cărei desfășurare să se preteze Sălii Studio, nu să-i oblige pe actori să se miște ca sardelele într-o cutie.

O montare modernă, aerisită, ținută într-o gamă cromatică agreabil tonifiantă (scenografia:

Axenti Marfa), este cea semnată de Alexandru Dabija – **Gâlcevile din Chioggia** de Carlo Goldoni. Dacă ar fi avut și "oleacă" de atmosferă, ba chiar și "olecuță" de haz în plus, căci era de unde, spectacolul s-ar fi situat dincolo de călduța medie valorică de care vorbeam. N-o face, în ciuda strădaniilor oneste ale tuturor realizatorilor lui. E greu să-i găsești o vină unui actor sau altuia, dintre cei mai reductibili ai teatrului, dar e sigur că, acum, aripa îngerului nu l-a atins pe nici unul dintre ei, ocolindu-l și pe regizor.

În **Ultima bandă**, Constantin Popa își asumă pe cont propriu drama lui Samuel Beckett, fără ca regia lui Ovidiu Lazăr să-l ajute s-o facă mai convingătoare. Piesa rămâne cu ale ei și ei cu ale lor. Că de ifose nu ducem lipsă, cum se va vedea și în **Strigoii**, unde "fantezia" lui Ovidiu Lazăr o solicită pe scenografa Rodica Arghir până în vecinătatea kitsch-ului și a

efectelor similare cu băgarea degetului în ochi, scâldând momentele violent pătimașe într-o baie de lumină roșie ș.a.m.d. E salutară reapariția scenică, distinctă și distinsă, a Violetei Popescu în Helene Alving, se urmărește cu interes evoluția lui Sergiu Tudose în Pastorul Manders și cea, aparent mai pitorească, a lui Petru Ciubotaru în Engstrand, fiind schițate cu destul aplomb și rolurile, la fel de dificile, Osvald Alving (Călin Chirilă) și Regine (Monia Pricopi). Dar spectacolul uită să-și ducă la bun sfârșit tensionările launtrice, preferând sugestia elementelor exterioare, voit "poetice", spre a ne reaminti că nu de metaforită duce lipsă teatrul românesc, aceasta fiind chiar o boală națională. De care, după cum se vede, n-a scăpat nici Naționalul din Iași.

Victor Parhon

Între Sărbătoare și neliniște

Teatrul „G.A. Petculescu“ din Reșița a împlinit în luna mai 50 de ani de activitate și a încercat, după puteri, să dea importanța cuvenită momentului. Și-a onorat invitații cu trei spectacole: **Tache, Ianke și Cadîr** de Victor Ion Popa, în regia lui Gheorghe Vâlceanu (scenografia: Ion Bobeică), **Vicleniile lui Scapin** de Molière, în regia lui Bogdan Cioabă (scenografia: Florica Zamfira), și **În slujba poporului** de Mircea Cavadia, în regia lui Bogdan Ulmu (scenografia: Ion Bobeică). Publicul, nu atât de numeros pe cât ne-am fi așteptat, însă uneori prea generos, a aplaudat cu entuziasm cele trei reprezentații și pe actorii care au avut - prin bunăvoința destinului - șansa de a fi eroii acestei sărbători.

Dar cele mai emoționante au rămas clipele frumoaselor aducerii-aminte, când toți cei prezenți, regizori, actori, scenografi, cronicari, tehnicieni... încă angajați ai teatrului, pensionari sau întorși de prin lume pentru aceste zile - găzduiți cu generozitate în Sala de Conferințe a Consiliului Județean - au povestit cu candoare despre junețea lor legată în mare măsură de tinerețea acestui teatru. Și - tot firesc în asemenea împrejurări - s-au făcut și proiecte pentru încă 50 de ani de aici înainte, s-au făcut prețioase promisiuni (chiar de către forurile în drept) precum că instituția teatrală reșițeană va funcționa în condiții decente și că nu va duce lipsă de fonduri. Și totuși, sub pojghița strălucitoare de fard a evenimentului se

puteau ghici neliniștile unui colectiv prematur îmbătrânit în nevoi: după 50 de ani de existență neîntreruptă, teatrul reșițean nu are un sediu, fiind adăpostit de Casa de Cultură a Sindicatelor. Chiar în acele zile, directorul Alexandru Bârsescu și-a dat demisia, iar în urma unui concurs organizat în graba mare frâiele instituției au fost preluate de actrița Mălina Petre. Se zvonea că nu se vor mai da salaniile până ce nu se va purcede la restructurarea cu 30% a personalului angajat (impusă de Consiliul Județean acum vreo două luni)... Însă comediantii nu au voie să se plângă niciodată. Ei trebuie să ne înveselească. Trăiască, dar, comediantii!

Marinela Tepuș